

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

"รักร่วมเพศ" มาจากภาษาอังกฤษว่า "Homosexuality" เป็นปัญหาของสังคมปัจจุบันที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารรายคาบ คลินิกสุขภาพจิต ศูนย์บริการปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับชีวิตและสุขภาพ (ประนอม สโรชมาน 2522: 164)

รักร่วมเพศไม่ใช่สิ่งที่เพิ่งเกิดขึ้น แต่เป็นปรากฏการณ์ที่มีมาหลายศตวรรษ พยานหลักฐานในเรื่องนี้มีให้เห็นในรูปสัญลักษณ์หลากหลาย เช่น ได้มีการพบหลักฐานภาพวาด ข้อเขียน สมัยโบราณ ภาพแกะสลักบนแผ่นโลหะในยุคของอียิปต์ และโรมัน (อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม 2529: 83) และในสมัยกรีกเอง การศึกษาเรื่องเพศได้ทำกันอย่างเปิดเผย รักร่วมเพศเป็นของปกติ (สุวัฒนา อารีพรค 2521: 354)

สำหรับรักร่วมเพศในประเทศไทยสมัยโบราณนั้นไม่ปรากฏหลักฐานให้เห็นมากมายนัก แต่พอจะมีให้เห็นจากร่องรอยจิตรกรรมฝาผนังวัดคงคาราม จังหวัดราชบุรี ที่พอจะมีเรื่องราวรักร่วมเพศให้เห็นอยู่ทั่วไป (ประนอม สโรชมาน 2524: 164)

ในพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ รัชกาลที่ 3 ได้กล่าวถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศของกรมหลวงรักษัรณเรศ เสนาบดีผู้ใหญ่ ไว้อย่างชัดเจนว่า ท่านผู้นี้เป็นรักร่วมเพศ แต่นิยมผู้ชายมากกว่า เพราะไม่ยุ่งเกี่ยวกับภรรยาเลยนับตั้งแต่คลุกคลีกับนายละคร ซึ่งเป็นชาย ผนวกกับการติดสินบนกดขี่ราษฎร จึงถูกประหารชีวิตในที่สุด (ถิรพันธ์ อนวัชชา และ อนุสรณ์ บุญชิต 2529: 41)

การปฏิเสธหรือการยอมรับรักร่วมเพศขึ้นอยู่กับแต่ละยุคสมัย แต่ละสังคม และวัฒนธรรม ในสมัยอียิปต์และกรีกโบราณไม่ถือว่ารักร่วมเพศเป็นเรื่องน่าอับอาย (จุฬาล สายสุนทร (2526: 60) และในญี่ปุ่นถือว่าเป็นสิ่งปกติและถือปฏิบัติกันในหมู่ชาวนูโร (ทิศ ไชยวัฒนตระกูล 2526: 1)

ในสังคมตะวันตกที่นับถือศาสนาคริสต์ถือว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นความผิดและเป็นบาป (วิทูรย์ อังประพันธ์ 2529: 77) กลางศตวรรษที่ 4 จักรพรรดิคอนสแตนตินได้ยอมรับคริสต์ศาสนาเป็นศาสนาประจำรัฐ (ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงค์ 2522: 98) ซึ่งก็ได้ถือว่ารักร่วมเพศเป็นเรื่องน่าเสื่อมเสีย โดยถือเอาเป็นความผิดอาญาอย่างร้ายแรง ผู้ประพฤติดังกล่าวต้องถูกลงโทษโดยเผาทั้งเป็น (กิตติศักดิ์ ปรภทติ 2526: 88) แต่สังคมตะวันตกในยุคปัจจุบันก็ได้มีการยอมรับพฤติกรรมรักร่วมเพศเพิ่มขึ้นบ้าง ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรฐานทางวัฒนธรรมได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และในปี ค.ศ. 1973 สมาคมจิตแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกาได้บอกลยกเลิกการถือว่ารักร่วมเพศเป็นความเจ็บไข้อย่างหนึ่ง และในสหรัฐอเมริกาเองก็ได้มีผู้สนับสนุนให้มีกฎหมายการยอมรับการเป็นรักร่วมเพศระหว่างผู้ใหญ่สองคนที่ยินยอมต่อกัน ยกเลิกการไล่ออกจากงานของรัฐ เพราะการเป็นรักร่วมเพศนอกเสียจากสามารถพิสูจน์ได้ว่า การเป็นรักร่วมเพศของเขาทำให้เกิดความเสียหายต่องาน (Coleman and Broen อ้างใน วิจารณ์ สโรชมาน 2524: 177)

สำหรับในประเทศไทยได้มีหลักฐานทางศาสนาว่า ได้ปฏิเสธผู้มีความประพฤติรักร่วมเพศไว้ในพระไตรปิฎกว่า เป็นบุคคลห้ามบวช (สุชีพ บุญญาภาพ 2522: 224) พฤติกรรมรักร่วมเพศในประวัติศาสตร์ไทยถูกมองว่าเป็นพฤติกรรมที่น่ารังเกียจ อับยศ และเสื่อมเสีย ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางสังคมและกฎหมาย อันได้แก่ กฎมณเฑียรบาล ซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายตราสามดวง (กรมศิลปากร 2521: 58) ในสมัยรัชกาลที่ 1 และกฎหมายลักษณะอาญาร.ศ. 127 ในสมัยรัชกาลที่ 5 (วิทูรย์ อังประพันธ์ 2523: 77-79)

อย่างไรก็ตาม เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป และวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทำให้พฤติกรรมรักร่วมเพศไม่ได้ถูกบัญญัติว่าเป็นพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายในสังคมไทยอีก กฎหมายไทยยังเปิดช่องว่างอยู่สำหรับรักร่วมเพศโดยมิได้บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตราใด แต่พฤติกรรมดังกล่าวก็ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม ทำให้มาตรฐานของสังคมเสียไป บุคคลผู้เป็นรักร่วมเพศจะประสบกับปัญหาหลายด้าน ทั้งด้านการยอมรับจากสังคม ปัญหาด้านจิตใจ ครอบครั้ว และอาจเป็นช่องทางติดต่อกับโรคร้าย คือ เอคส์ (Aids: Acquired Immune Deficiency Syndrome)

ปัญหาด้านการยอมรับจากสังคมที่บุคคลรักร่วมเพศประสบคือ คนรักร่วมเพศจะถูกสังคมมองในลักษณะของความผิดปกติ วิปริตทางเพศ นำรังเกียจ นำส่มเพช นำเข้าชั้น ดิเคียนลงโทษกีดกันในโอกาสและสิทธิทางสังคมบางอย่าง เช่น การรับจ้างทำงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม (เพ็ญมาศ กำเนิดโทน 2528: 6) ตลอดจน เป็นปัญหาทางด้านกฎหมาย เช่น กรณีผ่าตัดแปลงเพศ กฎหมายยังไม่ยอมรับสถานภาพของความ เป็น เพศใหม่นั้น บุคคลนั้นไม่อาจเปลี่ยนแปลงสูติบัตร ทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนอื่น ๆ เช่น ในอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ การจดทะเบียนสมรส นอกจากนี้แล้วปัญหารักร่วม เพศยังก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ (จารุวรรณ กัณฑ์นิตย์ 2531: 5)

ปัญหาด้านจิตใจที่คนรักร่วมเพศประสบคือ คนรักร่วมเพศมักคิดอยู่เสมอว่า คนอื่นมองเขาเป็นต่ำค้อย วิตถาร เป็นที่น่ารังเกียจในสังคม ความรู้สึกนึกคิดที่ว่าตนเองผิดแปลกไปจากคนอื่น หรือมีความรู้สึกสำนึกผิด เป็นสิ่งที่รบกวนจิตใจคนทุกคน ซึ่งทำให้ก้าวเข้าไปหาปัญหาต่าง ๆ ที่อาจมีผลต่อตน คนรักร่วมเพศมักพยายามปิดบังเรื่องราวของเขามิให้ใคร ๆ รู้ทั้งที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ พวกเขาจะต้องดำเนินชีวิตรักร่วม เพศไม่ให้เป็นตัวขัดขวางการทำงาน และความก้าวหน้าในอาชีพ ความเป็นที่นับหน้าถือตาในวงสังคม

คนรักร่วม เพศบางคนพยายาม เก็บกอดความต้องการรักร่วม เพศที่ตน เห็นว่าผิดศีลธรรม และไม่เข้ากับความรู้สึกที่มีต่อตนเองในทางที่ดี การเก็บกอดอาจจะช่วยได้ชั่วคราวแต่ก็ไม่สมบูรณ์ เขาอาจจะวิตกกังวลทุกข์ร้อน เป็นครั้งคราวโดยไม่เข้าใจสาเหตุที่แท้จริง และเมื่อไปเผชิญกับสิ่งเร้าที่ตนเองพยายาม เก็บกอดปฏิเสธสนองตอบไว้ เขาอาจจะเกิดความกังวลชนิดหนัก บางครั้งถึงกับเป็นโรคประสาท (Coleman and Broen 1974: 224) คนรักร่วม เพศที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานอยู่ในระดับสูงจะอยู่ด้วยความรู้สึกหวาดหวั่นว่า จะถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกขู่กรรโชกทรัพย์ เพื่อมิให้เปิดเผย เรื่องราวรักร่วม เพศของตน นอกจากนี้คนรักร่วม เพศมักถูกทำร้ายร่างกาย และชิงทรัพย์ โดยเด็กหนุ่ม ๆ ที่เห็นคนรักร่วม เพศเป็นเหยื่อเพื่อเล่นสนุกและถือโอกาสฉกฉวยทรัพย์สินไปด้วย บางครั้งการปอกลอกทรัพย์จบลงด้วยการฆ่า แต่จิตแพทย์ เชื่อว่าเด็กหนุ่มที่มีพฤติกรรมดังกล่าว จะต้องมีความเป็นรักร่วม เพศแฝงอยู่ในตัว (ประนอม สโรชมาน 2524: 175)

คนรักร่วม เพศจำนวนไม่น้อยที่รู้สึกเหงาและอ้างว้าง ถึงแม้จะมีเพื่อนฝูงมากแต่เขาก็

อครู้สึกไม่ได้เต็มที่ว่า เขามีความรู้สึกร่วมกับเพื่อน ๆ ในเรื่องที่ใคร ๆ ก็เห็นเหมือนกัน จึงทำให้ดูประหนึ่งว่ามีกำแพงกันมิตรภาพของเขาไว้ เขาอาจจะแวงว่าเป็นคนถูกตราหน้าว่าเป็นคนผิดปกติในสังคม ทำให้เขามองโลกขุนงัวหรือมิดมน เขาอยากมีใครอยู่ใกล้ชิดร่วมทุกข์ร่วมสุข แต่ก็ทำได้ยาก

ปัญหาในเรื่องนี้ชายรักร่วมเพศดูจะมีปัญหามากกว่าหญิงรักร่วมเพศ เพราะหากชายอยู่บ้านเดียวกันก็จะถูกเพ่งเล็ง คนรักร่วมเพศมักเสี่ยงกับการโดนสังคมประนามหรือถูกสังคมรังเกียจจากการถูกกล่าวหาว่าตน เป็นรักร่วมเพศ ขณะเดียวกันก็ต้องถูกเผชิญกับปัญหาการถูกคาดหวังให้แต่งงานกับใครคนหนึ่งครั้งแล้วครั้งเล่า

ถึงแม้ว่าจะมีสถาน เจริญรมย์สำหรับคนรักร่วมเพศโดยเฉพาะเพื่อที่เขาจะได้พบปะคนรักร่วมเพศอื่น ๆ ได้อย่างเปิดเผย ได้ระบายความรู้สึกขมขื่นและความเกลียดชังที่ได้สะสมไว้ในใจเหมือนอย่างกับว่าลิ้มโลกภายนอกไปได้ชั่วขณะหนึ่ง สถาน เจริญรมย์แบบนี้ก็ยังคงเป็นสถานที่ซึ่งดำเนินงานเพื่อรายได้ และมีราคาแพง รวมทั้งมีเฉพาะเมืองใหญ่ สถาน เจริญรมย์ดังกล่าวไม่ได้มีเฉพาะคนรักร่วมเพศเท่านั้น แต่จะเต็มไปด้วย คนชายยาเสพติด และคนที่ไม่เป็นรักร่วมเพศ ซึ่งในที่สุดก็ทำให้เกิดการทำร้ายร่างกายได้ และเกิดความเครียดอีกต่อหนึ่ง (Boston Woman's Health Book Collective 1979: 90)

ความจริงเกียจการ เป็นรักร่วมเพศไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาเฉพาะกับคนรักร่วมเพศเท่านั้น ชายจำนวนไม่น้อยมีความรู้สึกว่าคุณต้องการบางสิ่งบางอย่างจากเพื่อนชาย เช่น ความใกล้ชิด ความเข้าใจ การช่วยเหลือเกื้อกูล การไว้วางใจซึ่งกันและกัน และอื่น ๆ มีขำมันาน เขาอาจถอยหนี และเกิดความกลัวว่าตัวเองอาจมีความต้องการรักร่วมเพศแฝงอยู่ บางคนถึงกับไปปรึกษากับจิตแพทย์ โดยเฉพาะคนที่เกิดการสัมผัสทางร่างกายแล้วทำให้เกิดอารมณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่สังคมไม่ยอมรับ ดังนั้น เขาจึงต้องถอยหนีจากเพื่อนผู้ชายคนนี้ สิ่งที่เขาลึ้มคิดไปก็คือ การสัมผัสไม่จำเป็นต้อง เป็นเรื่องเพศเสมอไป กามารมณ์ต้องการสิ่งอื่น ๆ มากกว่าความรัก ความใกล้ชิด แม้แต่การสวมกอด เราอาจจะสวมกอดผู้ชาย ผู้หญิงหรือเด็กด้วยความรัก เอ็นดู ปลอดภัย เห็นอกเห็นใจโดยไม่มีกามารมณ์ก็ได้ การสัมผัส เป็นการแสดงออกได้หลาย ๆ อย่าง โดยไม่จำเป็นต้อง เป็นกามารมณ์เสมอไป (Zilbergeld 1978: 136)

การที่คนรักร่วมเพศต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ทำให้คนรักร่วมเพศ
ปรับตัวได้ยาก ถึงแม้จะไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นรักร่วมเพศกับพยาธิวิทยาทางจิต
แต่ปัญหาต่าง ๆ อาจทำให้คนรักร่วมเพศบางคนหาทางออกด้วยการใช้ยาระงับประสาท ดื่มสุรา
มากเกินไป พยายามฆ่าตัวตาย บางคนก็เกิดอาการโรคประสาทหรือโรคจิต ขณะเดียวกันเราก็
พบคนจำนวนไม่น้อยสามารถดำรงชีวิตอย่างใช้การได้ในสังคม (Klendler 1974: 593)

ปัญหาประการที่สามที่คนรักร่วมเพศมักประสบคือ ปัญหาด้านครอบครัว เมื่อคนรักร่วมเพศ
ต้องแต่งงาน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม หรือเพียงต้องการกำจัดคู่อุปัฏฐากที่เป็นรักร่วมเพศ
หรือเกิดจากการพลาดหวังมาทั้งสองฝ่าย การแต่งงานดังกล่าวจะไม่สามารถทำให้เกิดความสุขได้
ดังที่ Laurence ศึกษาพบว่า การแต่งงานเนื่องจากสาเหตุดังกล่าวเบื้องต้น ไม่ได้ก่อให้เกิด
เกิดผลดีทางด้านจิตใจ เพราะไม่มีความสุขอย่างแท้จริง และการแต่งงานกันมักอยู่ไม่ยาวนาน
(Laurence อ้างใน จารุวรรณ กัณฑ์นิพนธ์ 2531: 7)

ปัญหาสุดท้ายที่คนรักร่วมเพศประสบคือ ปัญหาโรคเอดส์ "เอดส์" (Aids เป็นคำย่อของ
Acquired Immune Deficiency Syndrome) ซึ่งวงการแพทย์เชื่อว่า กลุ่มรักร่วมเพศเป็น
กลุ่มที่เสี่ยงต่อการรับเชื้อและแพร่เชื้อโรคติดต่ออันร้ายแรง และยังไม่มียารักษาได้ ทั้งนี้เนื่อง
มาจากความสับสนทางเพศ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากสถิติคนเป็นโรคเอดส์ จะเห็นว่าเกิดจากคน
รักร่วมเพศเป็นส่วนใหญ่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 สถิติผู้เป็นโรคเอดส์ในอเมริกา

ปี	จำนวนผู้ป่วย ทั้งสิ้น (คน)	กลุ่ม เกย์	
		จำนวนคน	ร้อยละ
2527 (นับถึง 20 พฤศจิกายน 2527)	6,993	5,056	72.3
2528 (นับถึง 30 เมษายน 2528)	10,000	7,261	73.4
2528 (เดือนสิงหาคม 2528)	12,067	8,716	72.24

จากสถิติจะเห็นได้ว่า แม้ว่าจำนวนสถิติจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร อัตราส่วนของ
ผู้เป็น เกย์ที่เป็นโรคเอดส์จะยังคงเสถียรคงราวอยู่ตลอด คือประมาณ 3 ใน 4 ของผู้ป่วยทั้งหมด
(ถิ่นันท์ อนุวิชา และ อนุสรณ์ นฤชิต 2529: 64)

จำนวนผู้ เป็นโรคเอดส์ไม่ได้มีอยู่เฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา หรือประเทศในซีก
โลกตะวันตกเท่านั้น แต่ได้แพร่กระจายไปทั่วโลก องค์การอนามัยโลกได้รายงานถึงสถานการณ์
เอดส์ทั่วโลกว่า ขณะนี้มีรายงานอย่างเป็นทางการว่า มีผู้ป่วย เป็นโรคเอดส์ทั้งหมด 119,818
ราย (เมื่อถึงวันที่ 30 กันยายน 2531) ทั้งนี้ผู้ป่วยกระจายอยู่ตามทวีปต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วย เป็นโรคเอดส์ จำแนกตามทวีปและประเทศ

ทวีป	มีรายงาน (ประเทศ) *	มีผู้ป่วย (ประเทศ)	จำนวนผู้ป่วย (คน)	จำนวนผู้ป่วย (ร้อยละ)
อเมริกา	44	42	84,693	15.98
แอฟริกา	52	45	19,141	15.98
ยุโรป	30	28	14,623	12.20
โอเชียเนีย	14	5	1,083	0.23
เอเชีย	37	22	278	0.91 **

หมายเหตุ * มี 35 ประเทศที่รายงานว่าไม่มีผู้ป่วยเลย

** ในทวีปเอเชียมีผู้ป่วย เป็นโรคเอดส์อยู่ในประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์
มากกว่า 99 %

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกจากนี้แล้ว ยังมีรายงานว่า ประเทศที่มีผู้ป่วยเกินกว่า 1,000 ราย จำนวน 16 ประเทศ มีจำนวนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงประเทศที่มีผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์เกินกว่า 1,000 ราย

ประเทศ	จำนวนผู้ป่วย (คน)
สหรัฐอเมริกา	73,394
ฝรั่งเศส	4,211
ยูกันดา	4,006
บราซิล	3,687
สาธารณรัฐแทนซาเนีย	3,055
เคนยา	2,732
มาลาวี	2,586
สหพันธรัฐเยอรมนี	2,307
อิตาลี	2,233
แคนาดา	1,918
อังกฤษ	1,669
เม็กซิโก	1,502
สเปน	1,471
ไต้หวัน	1,455
ญี่ปุ่น	1,408
คองโก	1,205

เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเทศมาลาวิมีผู้ป่วยสูงถึง 2,586 คน ทั้งที่ไม่เคยมีรายงานผู้ป่วยเป็นโรคนี้อีกก่อน (สยามรัฐ 2531: 3)

นอกจากนี้แล้ว ผู้แทนองค์การอนามัยโลกได้ประมาณไว้ว่า ขณะนี้มีชาวโลก 5-10 ล้านคน ที่เป็นพาหะนำโรคนี้อยู่ ผู้อำนวยการโรคเอดส์แห่งศูนย์ควบคุมโรคติดต่อที่ แอดแลนตา สหรัฐอเมริกา กล่าวว่า ถ้าแนวโน้มยังคง เป็น เช่นปัจจุบันนี้ ภายในปี 2534 จะมีผู้ป่วย เป็นโรคเอดส์ ถึง 300,000 รายทั่วโลก ซึ่งก็จะเป็นปัญหาอยู่ในขั้นวิกฤติเลยทีเดียว

สำหรับประเทศไทยนั้น กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุขได้รายงานว่ามีผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์รายแรกเมื่อเดือน กันยายน 2527 เป็นชายไทย โดยติดเชื้อเอดส์จากอเมริกา ในเดือน พฤศจิกายน 2528 มีผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์รวม 6 ราย และเสียชีวิตหมด พร้อมทั้งมีผู้รายงานว่ามีผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ (อาการก่อนเอดส์) 5 ราย ระหว่าง เดือน ตุลาคม - พฤศจิกายน 2528 พบผู้มีเชื้อเอดส์จำนวน 8 ราย และตรวจพบก่อนหน้าระยะ เดือน พฤศจิกายน อีก 14 ราย รวมเป็น 22 ราย แม้ว่าในปัจจุบันมีผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์จำนวนน้อยเมื่อเทียบกับต่างประเทศ แต่ปัญหานี้ก็เป็นที่น่าวิตก เพราะเป็นที่ทราบกันว่าโรคชนิดนี้เป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรง และรวดเร็ว ยังไม่มีวิธีรักษาให้หายได้ โรคเอดส์ไม่ใช่เพียงแต่ทำให้ประเทศไทยสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ไปเท่านั้น แต่เป็นปัญหาโยงใยเป็นลูกโซ่รวมถึงการสูญเสียอย่างหนักหน่วง ซึ่งหากคิดอย่างคร่าว ๆ ในกรณีมีผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ จำนวน 100 คน ค่าใช้จ่ายในการรักษาจะประมาณคนละ 140,000 บาท ดังเช่นที่ สหรัฐอเมริกากำลังเผชิญอยู่ นั่นหมายถึงเราจะต้องสูญเสียประมาณ 15 ล้านบาท ในการรักษา 100 คน ซึ่งเป็นการสูญเสียอย่างมหาศาลสำหรับประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจเป็นประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยเรา

ถึงแม้ว่าคนรักร่วมเพศชายจะประสบปัญหาอย่างหนักหน่วงทั้งด้านการยอมรับจากสังคม ปัญหาด้านจิตใจ ครอบครัว และโรคภัย แต่จำนวนคนกลุ่มรักร่วมเพศก็ไม่ได้มีขนาดเล็กกลงเลย บีเบอร์ (Beiber) ผู้ศึกษาเรื่องเกย์มานานกว่า 20 ปี ให้ตัวเลขเฉลี่ยของคนรักร่วมเพศว่า ปัจจุบันมีจำนวนเกย์ 5 % ของผู้ชายทั้งโลก มีเลสเบียน 2 % ของผู้หญิงทั่วโลก คำนวณง่าย ๆ คือ ในจำนวนผู้ชาย 20 คน จะเป็นเกย์ 1 คน ในผู้หญิง 50 คน จะเป็นเลสเบียน 1 คน

สำหรับประเทศไทย จากการสำรวจของ น.พ.สมนึก วิบูล เสธ อดีตนายกลสมาคม
 ต่อต้านกาโรคแห่งประเทศไทย ประมาณไว้ว่า ในประชากรไทยจำนวน 50 ล้านคน จะมีเกย์
 ปะปนด้วย ประมาณ 500,000 คน ซึ่งนายแพทย์อุคมศิลป์ ศรีแสงงาม ได้เผยแพร่ศึกษาวิจัยว่า
 เกย์นั้นอยู่ในทุกฐานะทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปริญญาเอก ระดับอธิบดี นายพล จนกระทั่งคนกวาด
 ถนน ความรู้ ป.4 ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ อาศัยในเมืองหลวงจนถึงชนบท

สถิติการแพร่ขยายของคนรักร่วมเพศแพร่ขยายขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากหลักฐานที่ปรากฏ
 ให้เห็นในสังคมได้หลายอย่าง นับตั้งแต่การสร้างภาพยนตร์สะท้อนเรื่องราวรักร่วมเพศ เช่น
 "วัยเรียนเพี้ยนรัก" "เพลงสุดท้าย" การตีพิมพ์นิตยสารเพื่อเกย์ ซึ่งเห็นได้ทั่วไปตามแผง
 หนังสือ เช่น นีออน มิถุนา เกศร ตลอดจนการตอบปัญหาเกย์ในนิตยสาร หนังสือพิมพ์หลายฉบับ
 นอกจากนี้จำนวนบาร์ไนท์คลับสำหรับคนกลุ่มนี้ก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในกรุงเทพมหานคร และ
 ตามหัวเมืองใหญ่ ๆ เช่น ภูเก็ต เชียงใหม่ พัทยา ตัวเลขจากทางการระบุว่าในกรุงเทพฯ
 มีประมาณ 26 แห่ง

พัทยาซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชาวไทยและชาวต่างประเทศไปมาตลอดปี ปรากฏว่า
 มีสถานเริงรมย์สำหรับเกย์มากมายหลายรูปแบบ ยิ่งไปกว่านั้นการเปิดแผนกแนะแนวเพื่อให้
 คชปริक्षाต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องรักร่วมเพศเท่ากับเป็นดัชนีชี้ชัดว่า แนวโน้มของปัญหาได้เพิ่มขึ้น
 ในการอภิปรายปัญหาเรื่อง "ทอม ดัด ดี ปัญหาสังคมไทย" นายแพทย์อาคม สุรชาติวุฒิ ได้พูด
 ถึงโรงเรียนชายเก่าแก่แห่งหนึ่งซึ่งเป็นโรงเรียนผู้ชายล้วน ขณะนี้มีประมาณ 33 เปอร์เซนต์
 ที่เป็นเกย์ (อิรินันท์ อนุวัชฯ และ อนุสรณ์ บุญชิต 2529: 13)

จากผลการศึกษาของผู้รู้ในด้านต่าง ๆ สรุปว่า ปรากฏการณ์รักร่วมเพศที่ขยายตัว
 ขึ้นอย่างรวดเร็วและกว้างขวางก็เนื่องมาจากสาเหตุ 3 ประการ ได้แก่ ฮอจโมน ครอบครวั
 และสิ่งแวดล้อม แต่ส่วนใหญ่จะมีความเห็นพ้องกันในเรื่องครอบครวัว่า เป็นปัจจัยสำคัญทำให้
 เกิดการเป็นรักร่วมเพศ

ครอบครวัเป็นสถาบันแรกที่สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมนุษย์ ครอบครวัเกิดขึ้นจากการ
 ที่สมาชิกมีความรักและความหวังที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยทั่วไปครอบครวัจะเป็นสถาบัน

เบื้องต้นที่หล่อหลอมพฤติกรรมด้วยการอบรมสั่งสอนสมาชิกให้เคารพกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานของสังคม และความคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกำหนดของสังคม เรื่องเหล่านี้ต้องใช้การสื่อสารในครอบครัวจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งจำเป็นต้องกระทำอย่างเสมออยู่ต่อเนื่อง และที่สำคัญก็คือ ในเรื่องเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังและเคารพความคิดเห็นของสมาชิกในครอบครัว การสื่อสารในครอบครัวจะเป็นตัวสร้างความรักความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ ผ่อนคลายปัญหาระหว่าง พ่อ แม่ ลูก (พัชนี เขยจรรรยา และ ประทุม ฤกษ์กลาง 2531: 2)

สัมพันธภาพในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวที่พ่อแม่ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพราะรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวของพ่อแม่จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีหรือไม่ดีระหว่างพ่อแม่ ลูก ได้ (กุลวรรณ ววงศรี 2526: 10) การให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นภายในบ้าน ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กมีอารมณ์มั่นคง มีความรับผิดชอบ สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจ มองตนเองได้ตรงกับความเป็นจริง (Hurlock 1964: 661)

จากการศึกษาของ Evans ในปี 1969 พบว่า แม่ของคนรักร่วมเพศมักไม่สนับสนุนความเป็นชายและมักรวมตัวกับลูกชายในการต่อต้านพ่อ พวกรักร่วมเพศไม่ใกล้ชิดพ่อ กล่าวคือคิดว่าพ่อไม่ยอมรับตน และตนเองก็ไม่ยอมรับพ่อ นอกจากนี้คนรักร่วมเพศบางคนก็เติบโตมาในครอบครัวที่ขาดพ่อ สำหรับคนรักร่วมเพศหญิงในด้านความสัมพันธ์ภาพในครอบครัว โดยทั่วไปมักมาจากครอบครัวที่กตัญญูเป็นอย่งมาก เป็นต้นว่า มีการถูกทารุณ หรือถูกข่มขืนจากบิดาหรือมีละเมิดก็ได้รับความรังเกียจเคียดจัญท์จากครอบครัว ระเทเรื่อนไม่อยู่เป็นหลักแห่ง (Coleman and Broen 1974: 490)

ผลงานวิจัยของนักจิตวิทยาจำนวนมาก ได้แสดงให้เห็นความสำคัญของสัมพันธภาพทางด้านครอบครัวที่มั่นคง แต่ในขณะที่เดียวกันก็พบคนรักร่วมเพศที่มีประวัติความสัมพันธ์ที่ดีทั้งต่อพ่อและแม่ (Jersild, Brook-1978: 121)

ปัญหาการประทุติตนตามบทบาททางเพศนั้น นอกจากจะเกิดจากความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างพ่อแม่ ลูกแล้ว อาจเกิดจากทัศนคติการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พ่อ แม่บางคนก็อยากจะมีลูกสาว เมื่อมีลูกชายก็จะอบรมเลี้ยงดูเด็ก และปฏิบัติต่อลูกของตนอย่างกับลูกผู้หญิง เช่น ให้ใส่

กระโปรง ไว้ผมยาว ปลูกฝังความสนใจและทัศนคติแบบผู้หญิง (Coleman and Broen 1974: 489)

ทัศนคติของพ่อ แม่ที่มีต่อเรื่องเพศก็ได้มีบทบาทร่วมอยู่ด้วย พ่อ แม่ที่เห็น เรื่องเพศ เป็นสิ่งที่น่าเกลียด หรือเคร่งครัดกับลูกมากเกินไป และคอยขัดขวางห้ามปรามการคบเพื่อนต่างเพศ จนทำให้เด็กเห็นการใกล้ชิดกับเพื่อนต่างเพศ เป็นสิ่งที่น่าอับอายและเป็นสิ่งผิด เมื่อเขาเติบโตขึ้น ถึงวัยที่เขาจะต้องตอบสนองต่อความต้องการทางเพศของตน เขาก็จะหัน เข้าหาพฤติกรรมรักร่วมเพศ ในฐานะทางออกที่ปลอดภัยกว่า (Morris 1976: 509)

ข้อความจากเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ไม่ดีนี้ได้เกี่ยวเนื่องกับการสื่อสารในครอบครัวด้วย ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่าง พ่อ แม่ ลูก เนื่องจากครอบครัว เป็นสถาบันแรกที่จะทำหน้าที่การขัด กลางทางสังคม ปลูกฝังความคิด และทัศนคติแก่เด็ก เป็นไป ได้ว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวและรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวมีส่วน เกี่ยวข้องในการก่อ ทัศนคติของบุคคลให้เป็นไปในทางบวกหรือเห็นด้วยกับรักร่วมเพศ ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับ รักร่วมเพศ ทำให้คนรักร่วม เพศกล้าเปิดเผยหรือแสดงตัวมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ ต้องการศึกษาว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว และรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศในลักษณะใด โดยทำการ ศึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจาก ปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาที่เห็นได้ค่อนข้างชัดเจน และเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วใน กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

๑. เพื่อทราบอิทธิพลของความสัมพันธ์ในครอบครัวและรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวที่มีต่อทัศนคติในเรื่องรักร่วมเพศ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศ
2. ผู้ที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแตกต่างกัน จะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศแตกต่างกัน
3. ความสัมพันธ์ในครอบครัว และรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว มีอิทธิพลต่อทัศนคติในเรื่องรักร่วมเพศ

ขอบเขตการวิจัย

- การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
- การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัว เฉพาะ ความสัมพันธ์กับบิดา ความสัมพันธ์กับมารดาเท่านั้น ส่วนความสัมพันธ์กับพี่น้องหรือญาติที่อยู่ร่วมครอบครัวเดียวกันไม่ได้สนใจศึกษา
- สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไม่รวมถึงมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช และมหาวิทยาลัยรามคำแหง เนื่องจาก เป็นกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างและกระจายมากเกินไป อีกทั้งไม่สะดวกในการเก็บข้อมูล

คำจำกัดความเฉพาะ

ครอบครัว หมายถึง ครอบครัวที่ให้การอบรมเลี้ยงดูมาตั้งแต่วัยเด็ก ประกอบด้วย บิดา มารดา บุตร

ความสัมพันธ์ หมายถึง สภาวะที่บุคคลมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในครอบครัว เช่น

บิดา มารดา ที่น้อง แต่สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ จะเน้น เฉพาะสภาวะที่นักศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลในครอบครัว อันได้แก่ บิดา มารดา

ความสัมพันธ์ใกล้ชิด หมายถึง สภาวะที่บุคคลได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากบิดา มารดา สม่าเสมอ รู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมกับบิดามารดา มีความ เข้าใจกันกับบิดามารดาดี คิดว่า บิดามารดารักตนเอง

ความสัมพันธ์ห่างเหิน หมายถึง สภาวะที่บุคคลรู้สึกว่าตนไม่ได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากบิดามารดา รู้สึกไม่ใกล้ชิดสนิทสนมกับบิดามารดา ไม่มีความ เข้าใจกันกับบิดามารดา คิดว่าบิดามารดาไม่รักตน

ความสัมพันธ์ระดับกลาง หมายถึง สภาวะที่บุคคลรู้สึกว่าตนเองได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากบิดามารดาในระดับปานกลาง คือ ไม่รู้สึกว่าตนเองได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากบิดามารดามากสม่าเสมอ หรือน้อยจนรู้สึกห่างเหิน

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว หมายถึง โครงสร้างและกระบวนการสื่อสารในครอบครัว เช่น บิดา มารดา และบุตรธิดา โดยแบ่งออกเป็น

- รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบเน้นสังคม (Socio-oriented family communication pattern) คือ อบรมให้เด็กรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนในครอบครัว หลีกเลี่ยงการโต้แย้งผู้อื่น

- รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบเน้นเหตุผล (Concept-oriented family communication pattern) คือ อบรมให้เด็กแสดงความคิดเห็นของตนเอง รู้จักโต้แย้งความเชื่อ หรือความคิดเห็นของผู้ใหญ่

รักร่วมเพศ หมายถึง การที่บุคคลเพศเดียวกัน มีความรู้สึกชอบพอกัน มีความรู้สึกอยากอยู่ใกล้ อยากแตะเนื้อต้องตัวกัน อาจมีหรือไม่มีเพศสัมพันธ์ก็ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงทัศนคติของนักศึกษาต่อ เรื่องรักร่วมเพศ
2. เป็นการ เสริมความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการอบรม เลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน เด็ก เพื่อประยุกต์ใช้และเป็นแนวทางในการอบรม เลี้ยงดู ซึ่งอาจช่วยป้องกันมิให้ลูกกลายเป็น รักร่วมเพศเมื่อโตขึ้น
3. เพิ่มความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของความสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อประยุกต์ใช้ กับเด็ก ซึ่งอาจป้องกันมิให้ลูกกลายเป็นรักร่วมเพศ เมื่อโตขึ้น
4. นำไปเผยแพร่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการอบรม เลี้ยงดูเด็ก ได้เข้าใจและตระหนักความสำคัญของการอบรม เลี้ยงดู และความสัมพันธ์ในครอบครัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย